

Projektplan för samförvaltning fiske i Vänern

Ansökan

Vänerns Vattenvårdsförbund vill med denna ansökan ges möjlighet att genomföra projektet samförvaltning fiske i Vänern vars syfte och mål är att:

- Utveckla den "förstudie" av samförvaltning av fiske i Vänern som bedrivits och växla upp till fullskalig regi.
- Nå fler intressenter och på så vis få en bredare förankring.
- Öka delaktighet, kompetens och idériakedomen hos aktörerna
- Synliggöra behov samt ge förslag på undersökningar kopplade till fisk och fiske
- Dubbelriktad utbildningsinsats för myndigheter och fiskaregrupper
- Sprida information och öka förståelsen om fiskeresursen och regelverket i Vänern.

Vi vill fortsätta utveckla den "förstudie" av samförvaltningen som pågått sedan 2013. Vi värdesätter denna samverkan högt men vill nu lyfta den till en ny nivå. Projektet Samförvaltning fiske i Vänern kommer till stor nytta under minst två av de tre insatsområden som Fiskeområde Vänern har pekat ut som förutsättningar för att bevilja medel. Det tar tid att bygga upp ett sådant samarbete som finns inom samförvaltningen, att den redan är delvis etablerad medför att man på ett kostnadseffektivt sätt kan genomföra projektet. Man slipper startsträckan och man har redan inarbetade rutiner när det gäller möten, administration och ekonomi.

Denna ansökan omfattar kostnader för att kunna genomföra projektet samförvaltning fiske i Vänern under perioden augusti 2017 – september 2020. Den totala kostnaden för hela projektet beräknas till 735 000 SEK. I kostnaderna inkluderas möteskostnader, arvoden och reseersättningar, kommunikations och samverkansinsatser, ersättning för den administrativa samordningen, egen arbetsinsats i tid samt en utvärdering och uppföljning av samförvaltningsprojektet. Det beräknade beloppet som ansökan avser är totalt 435 000 SEK för hela perioden (se budget, figur 2).

Bakgrund

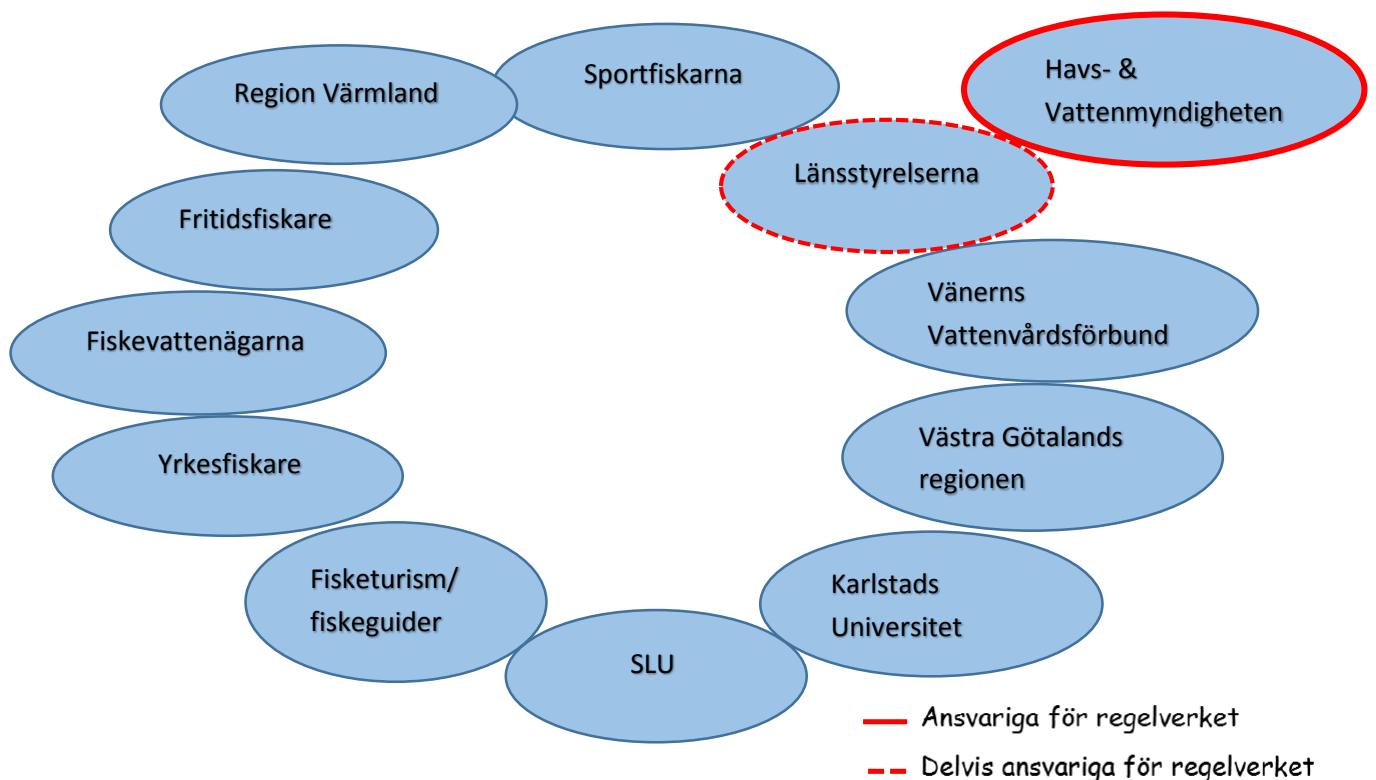
Vänerns vattenvårdsförbund har sedan 2013 haft ansvar för en arbetsgrupp som avser samförvaltningen av fisket i Vänern. Det har utgjort en samverkansform mellan fiskets intressenter där viktiga frågor diskuterats och förslag på förändringar beretts. Samförvaltningen har drivits utan egentlig finansiering men med förhoppningen att det skulle kunna fortleva med stöd från ett nytt fiskeområde likt exempelvis som det gjorts i Vätterns och på Bohuskustens samförvaltningar. De första åren av Vänerns samförvaltning fiske som bedrivits fram tills nu ser vi som en form av förstudie i vilken vi nu avser växla upp till fullskalig styrka. I Vänern sköts den huvudsakliga förvaltningen av fisket av staten via Havs- och Vattenmyndigheten, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Länsstyrelserna. Via

samförvaltningen samverkar man med fiskets olika intressenter vid sjön. Samförvaltningens syfte är att fungera som ett rådgivande organ till beslutande myndigheter där det på mötena kan lyftas komplexa frågeställningar rörande fisket.

Samförvaltning fiske

Vänerns samförvaltning av fiskefrågor består av en styrgrupp (figur 1) med representanter för yrkes-, sport- och fritidsfiskarna, Fiskevattenägarna, Fisketurism-företagarna (SEFF), Västra Götalandsregionen, Region Värmland och forskningen (Sveriges Lantbruksuniversitet och Karlstads universitet). Styrgruppen sammanträder normalt två gånger per år. Protokoll från styrgruppsmötena läggs ut på befintlig websida efter mötena så att allmänheten kan se vad som diskuterats.

<http://projektwebbar.lansstyrelsen.se/vanern/Sv/samforvaltning-av-fiskefragor/Pages/default.aspx>

Figur 1. Representanter som ingår i Vänerns samförvaltnings styrgrupp.

Till samförvaltningen finns även en större intressentgrupp, kallad storgruppen, bestående av en bred representation av olika organisationer, kommuner och företag. Den större gruppen har normalt möte en gång per år och diskuterar aktuella frågor i ett lite bredare perspektiv.

Förslag på aktiviteter

Aktivitet	Delaktivitet	Tidpunkt	Syfte
Möten inom samförvaltning	Styrgruppsmöte	2 gånger /år	Gemensam plattform för fiskets intressenter. Söka projektmedel, få igång på projekt.
	Storgruppsmöte	1 gång /år	Förutom plattform för fiskets intressenter öka möjligheterna för kunskapsutbyte inom samförvaltningen, öka förståelse och engagemang
Dubbelriktad kompetensutveckling (utbildning för tjänstemän och yrkesutövande fiskare)	Fält/temadagar	1-2 gånger/år	Tjänstemän och näringen skapar <i>Kunskapsutbyte med hjälp av "studiedagar"</i>
Kommunikation och samverkan	Deltagande vid nationella och internationella symposier och workshop.	Löpande	Öka möjlighet till samverkan, knyta kompetenser till samförvaltningen, informations och kompetenshöjande.
	Ta fram informationsbroschyr		
	Uppdatera webben med information om regelverket med mera		

Tabell 1. Aktivitetsplan för samförvaltning fiske i Väneren 2017-2020.

Möten

Styrgruppsmöten

Det bör såsom tidigare hållas minst två styrgruppsmöten under året, ett under våren och ett under senhösten. Samordning kommer i möjligaste mån att ske med LAG:s styrelsemöten.

Storgruppsmöte

Storgruppen kan anses vara ett beredande organ för styrgruppens beslut. Även informationsutbyte är ett viktigt ändamål för storgruppsmöten. Målet är att hålla ett möte

per år, med återkommande eller olika tema. En viktig del kan vara att utgöra idékläckning för projekt inom fiskeområdet. Det kan också utnyttjas av LAG för att förankra och presentera verksamheten. Därutöver bör mötena ha som mål att presentera ny, aktuell information kring de tre fokusområden som samförvaltningen har lyft fram som prioriterade (Regleringseffekter, fiskresursen och miljögifter). Kommande arbete med förvaltningsplan för lax- och öring kan också utgöra tema för ett möte. Någon eller flera föredragshållare bjuds in till varje möte.

Information och administration

För att samförvaltningen ska fungera behövs en grundläggande administration som är kopplad till Vattenvårdsförbundets kansli. Kallelser till möten, utskick av minnesanteckningar, bokning av lokaler och ajourhållande av kontaktpersoner är exempel på löpande arbetsuppgifter. Vattenvårdsförbundets web ska hållas uppdaterad med information om samförvaltningen samt minnesanteckningar från styrgrupps- och storgruppsmöten. Även eventuella skrivelser och yttrande bör finnas här. Även projektadministration ingår här.

Dubbelriktade utbildningsinsatser

För att höja kompetensen och förbättra samverkan mellan myndigheter, kommuner, forskare och yrkesutövande fiskare (yrkesfiskare, turistfiskeentreprenörer) kommer särskilda utbildningsinsatser att genomföras.

- Fiskaregrupperna lär sig mera om Vänerns ekologi och förvaltningsåtgärder och nyttan av korrekt rapportering av fångster till myndigheterna, Myndigheternas arbete fiskelag, förordningar, föreskrifter med mera.
- Myndigheterna och forskare får delta i vardagen på sjön för att lära sig mera om fiskets praktiska utövande och de erfarenheter som finns från "fältet".

Det kommer att krävas flera utbildningstillfällen åt båda håll vilket i praktiken innebär minst ett till två utbildningstillfällen per år. Målet är att minst 80 % av fiskarna och berörda tjänstemän går utbildningen. Utbildningspaketen skall tas fram med hjälp både myndigheter, fiskarna och de berörda universiteten. De skall innehålla ekologisk tänkande, vikten av fångstatistik och praktiskt fältarbete på sjön.

Kommunikation och samverkan

Samförvaltningen kommer delta vid nationella och internationella symposier och workshops för att både sprida våra kunskaper om Vänerna samt ta del av andra bra/nyttiga kunskaper från andra områden.

Värden

Vänern är västra Europas största sjö med ett av de viktigaste insjöfiskena. Vänerns arter är unika och värda att bevara. Bland annat finns flera ishavsrelikter såsom den sötvattenslevande laxen. Flera av Vänerns fiskarter rör sig över hela sjön, precis som de som fiskar, vilket gör att Vänern måste betraktas som ett system. Förändringar i en del av sjön kan därigenom påverka hela systemet.

I Vänern finns många organisationer och myndigheter som är engagerade i fisk-frågorna men samordningen mellan dessa har varit långt ifrån optimal. Det har saknats en sammanhållande funktion vilket resulterat i att ingen har en helhetsbild över vad som pågår och vad som gjorts. Det är inte önskvärt varken ur ekonomiskt eller biologiskt synvinkel. De senaste årens utveckling av framförallt lax-, öring- och kräftbestånden samt den förändrade regleringsstrategin av Vänerns vattenstånd har tydligt belyst den påtagliga bristen i samordning och förvaltning av Vänerns fiskbestånd. I den Fiskevårdsplan som togs fram för Vänern poängteras det att en samförvaltning med fokus på fiske behövs för att fisket i Vänern ska kunna utvecklas på ett långsiktigt och hållbart sätt. T.ex. har det i studier på sjön Vättern visats på att samförvaltningen bidragit till en förbättrad social hållbarhet och möjligen indirekt påverkat ekologiska faktorer

Samförvaltningen kommer att bidra till en ökad förståelse och kunskap om regelverk för alla deltagande organisationer inom och det i sin tur regelefterlevnad i Vänern

Budget

Styrgruppsmöten bör kunna förläggas i lokaler som finansieras av offentliga förvaltningar. Storgruppsmöten innebär däremot kostnader i form av lokalhyror och att förvaltningen bjuder på fika och lunch. Inga arvoden till deltagare utbetalas, inte heller kostnad för arbetstid hos inblandade, varken privata, kommunala eller statligt finansierade personer. Reseersättningar bör om möjligt utbetalas till privata deltagare. Eventuellt inbjudna föredragshållare kan dock behöva ersättas.

Figur 2. Årlig budget för Vänerens samförvaltning av fiskefrågor.

Kostnad	Beräkningsunderlag	(kr)
Planering, deltagande, efterarbete (VVF kansliet)	10 dagar	35 000
web, information etc.	5 dagar	15 000
Möte storgrupp	1 st lokalhyra a 4 000 kr plus fika och lunch 40 p á 150 kr/pp	10 000
Utbildningsinsatser	20 dagar (1-2 dagar/år ersättning till yrkesfiskare)	75 000
Resersättningar styrgruppsmöten	37 pers x 15 mil x 18 kr	10 000
Egeninsats (egen tid)	egen tid (Lst Värmland och Västra Götaland)	100 000
Summa totalt:		245 000
Ansökt totalt:		145 000

Projektkostnad

Den årliga summan uppgår totalt till 240 000 SEK varav ansökan avser 145 000 SEK vilket innebär en offentlig medfinansiering av Länsstyrelserna i Värmlands och Västra Götalands län (egen tid) 100 000 SEK.

Beräknad projektkostnad för hela 3-årsperioden (aug 2017 – sep 2020) multiplicerat med 245 000 SEK blir totalt **735 000 SEK**

Ansökan för hela perioden dvs. 3-årsperioden (enligt ovan) multiplicerat med 145 000 SEK blir **435 000 SEK**. Det innebär att den offentliga medfinansieringen uppgår till **300 000 SEK** under perioden.